

Το άγγελμα του θανάτου της Σφίγγας έφερε αγαλλίαση στο λαό της Θήβας. Ο Οιδίποδας μπήκε στην πόλη θριαμβευτής. Ο Κρέοντας έσπευσε να του προσφέρει το στέμμα. Και να τον παντρέψει με την βασίλισσα αδελφή του, Ιοκάστη. Ο χρησμός είχε ολοκληρωτικά επαληθευτεί: Ο Οιδίποδας είχε σκοτώσει τον πατέρα του και είχε παντρευτεί τη μητέρα του. Απλά, δεν ήξερε ακόμα, τι είχε κάνει. Στην πραγματικότητα, ήταν ο μόνος που δεν έπασχε από το, όπως ονομάστηκε, «οιδιπόδειο σύμπλεγμα», τον έρωτα γιου για την μητέρα του. Άθελά του όμως, είχε γίνει πατροκτόνος και αιμομίκτης. Από τον γάμο του με την μητέρα του, Ιοκάστη, γεννήθηκαν τέσσερα παιδιά. Κατ' άλλους, τα τέσσερα παιδιά γεννήθηκαν από τον γάμο του Οιδίποδα με την Ευρυγάνεια, την οποία παντρεύτηκε, όταν πια η Ιοκάστη είχε πεθάνει. Με τη μητέρα του δεν απέκτησε παιδιά ή απέκτησε γιους τον Φράστορα και τον Λαόνυτο που σκοτώθηκαν σε μάχη με τους Φλεγύες.

Οπωσδήποτε, γενικά παραδεκτό είναι ότι από τον γάμο του με την Ιοκάστη γεννήθηκαν ο Ετεοκλής και ο Πολυνείκης, η Αντιγόνη και η Ισμήνη. Η αιμομιξία, αν και αθέλητη, ενόχλησε τους θεούς. Φοβερή αρρώστια έπεσε στην πόλη. Οι άνθρωποι πέθαιναν και κανένας δεν μπορούσε να τους σώσει.

Ο Σοφοκλής, στην πιο μεστή από τις τραγωδίες του, τον «Οιδίποδα τύραννο», περιγράφει το τι έγινε στη συνέχεια:

Γέροι και νέοι Θηβαίοι, ο χορός της τραγωδίας, έχοντας επικεφαλής τον ιερέα του Δία, συγκεντρώθηκαν στην είσοδο του παλατιού. Ο ιερέας εξήγησε στον Οιδίποδα ότι αιτία της συγκέντρωσης ήταν η αρρώστια που θέριζε τους κατοίκους της πόλης. Ήρθαν να τον παρακαλέσουν να κάνει κάτι. Ο βασιλιάς απάντησε ότι το όλο ζήτημα τον απασχολούσε από καιρό. Κι ότι για τον λόγο αυτό είχε στείλει στους Δελφούς τον γυναικάδελφό του, Κρέοντα, να ρωτήσει, τι πρέπει να κάνουν.

Πάνω στην ώρα, ο Κρέοντας γύρισε από το μαντείο. Κι ανακοίνωσε ότι η Πυθία είπε πως, για να γλιτώσουν, έπρεπε να διώξουν από την πόλη τον φονιά του Λαίου. Ο Οιδίποδας έδωσε τον λόγο του ότι θα βρει τον φονιά. Και υποσχέθηκε αμοιβή σε όποιον έδινε πληροφορίες για τον εντοπισμό του, ενώ απείλησε με βαριά τιμωρία εκείνους που κάτι ήξεραν αλλά το έκρυβαν. Ο χορός αρνήθηκε ότι γνώριζε ο,τιδήποτε για το θέμα και προέτρεψε τον Οιδίποδα να ρωτήσει τον Τειρεσία. Μάντης είναι, κάτι θα ξέρει.

Ο μάντης Τειρεσίας σύρθηκε μπροστά στον Οιδίποδα. Ήξερε αλλά δεν ήθελε να μιλήσει. Ο Οιδίποδας τον πίεζε. Ο Τειρεσίας επέμενε να αρνείται. Ο Οιδίποδας τον προσέβαλε. Ο μάντης απάντησε ότι ο φονιάς τον οποίο έψαχνε ήταν ο ίδιος ο βασιλιάς. Και ότι, πέρα από τον φόνο του Λαίου, είχε διαπράξει και αιμομιξία. Ο Οιδίποδας υποπτεύτηκε συνωμοσία του Τειρεσία με τον Κρέοντα για να τον διώξουν. Ο χορός απλά υπέθεσε ότι ο μάντης είχε κάνει λάθος, ως άνθρωπος που είναι. Και ο Κρέοντας κατέφθασε για να εξηγήσει πως συνωμοσία δεν υπήρχε.

Ο Οιδίποδας επέμενε. Αν ο Τειρεσίας δεν ήταν γέρος, θα τον είχε σκοτώσει. Όμως, ο Κρέοντας έπρεπε να εκτελεστεί. Η Ιοκάστη, που άκουσε τον καβγά, ήρθε να δει τι συμβαίνει. Το μόνο που κατάλαβε, ήταν ότι ο άνδρας της ήθελε να σκοτώσει τον αδελφό της. Μαζί με τον χορό, τον έπεισε να δώσει τόπο στην οργή. Όταν ο Οιδίποδας ηρέμησε, η Ιοκάστη τον ρώτησε, γιατί όλα αυτά. Ο Οιδίποδας τις είπε τις υποψίες του για την συνωμοσία, καθώς ο μάντης τον κατηγορούσε ως δολοφόνο του Λαίου. Η Ιοκάστη συμφώνησε με την άποψη του χορού ότι και οι μάντεις κάνουν λάθη. Ένας τους είχε πει ότι ο Λαίος θα δολοφονηθεί από τον γιο του, ενώ στην πραγματικότητα σκοτώθηκε σε σταυροδρόμι από ληστές. Κι άλλος είχε πει στον Οιδίποδα ότι θα σκοτώσει τον πατέρα του, ενώ μόλις, από την Κόρινθο, κατέφθανε στην Θήβα αγγελιαφόρος που ανάγγελλε τον φυσικό θάνατο του Πόλυβου. Και ότι οι Κορίνθιοι ανακήρυξαν τον Οιδίποδα νέο βασιλιά τους. Η Ιοκάστη κορόιδευε τους χρησμούς που «λένε άλλα αντ' άλλων», ο Οιδίποδας θυμήθηκε τον φόνο που είχε διαπράξει αλλά τον απέδιωξε από τον νου του καθώς ο Λαίος σκοτώθηκε από ληστές και ο αγγελιαφόρος εξήγησε ότι ο Οιδίποδας ήταν θετός γιος του Πόλυβου. Αυτός ο ίδιος τον είχε παραλάβει μωρό από ένα βοσκό στον Κιθαιρώνα και τον είχε πάει στην Κόρινθο!

Στην αποκάλυψη αυτή, ο Οιδίποδας φωτίστηκε. Αν έβρισκε τον βοσκό που τον παρέδωσε μωρό στον Κορίνθιο, θα μάθαινε ποιοι είναι οι γονείς του, ενώ ο χορός ήταν σίγουρος ότι ο βασιλιάς τους είναι γιος κάποιου θεού των αγρών ή κάποιας νύμφης. Η Ιοκάστη όμως είχε χλομιάσει. Μόλις αντιλαμβανόταν ότι ο γιος της και ο άνδρας της ήταν ένα και το αυτό πρόσωπο. Για να γλιτώσει από τα χειρότερα, προσπάθησε να πείσει τον Οιδίποδα να πάψει να ενδιαφέρεται για τον βοσκό. Προείχε η ανακάλυψη του φονιά. Στην επιμονή του, η Ιοκάστη μπήκε στο παλάτι.

Ο βοσκός που παρέδωσε το μωρό στους Κορίνθιους, στον Κιθαιρώνα, βρέθηκε. Ήταν πια γέρος αλλά θυμόταν τα πάντα. Ναι, αυτός είχε το νεογέννητο. Του το είχε δώσει ο Λαίος να το εξαφανίσει αλλά αυτός το λυπήθηκε και το έδωσε στους ξένους. Στην ερώτηση, γιατί το έκανε αυτό ο Λαίος, ο βοσκός απάντησε:

«Μαύρους χρησμούς φοβόταν. Πως ο γιος θα σκοτώσει τους γονείς του».

Η αλήθεια φανερώθηκε ωμή στον Οιδίποδα. Είχε σκοτώσει τον πατέρα του και είχε παντρευτεί τη μητέρα του. Οι χρησμοί είχαν επαληθευτεί με τον πιο άγριο τρόπο. Έφυγε στο παλάτι. Λυγισμένη από την φρικτή της μοίρα, η Ιοκάστη είχε κρεμαστεί. Στην θέα της, ο Οιδίποδας έβγαλε τα μάτια του μόνος του. Μοναδικός βασιλιάς, ο Κρέοντας βγήκε και ανακ οίνωσε ότι παράκληση του τυφλού βασιλιά ήταν να εκδιωχθεί από την Θήβα.

(τελευταία επεξεργασία, 25 Μαΐου 2021)